
Публикуван на: 20-04-2008

Източник: [Портал Европа](#)



**Трето тематично радиопредаване на "Радио България" в рамките на инициативата
"Сега - взаимодействияме с Европейския парламент!"**

2009 година ще е особено важна за Европейския парламент. От една страна, защото влиза в сила Лисабонският договор, който му дава по-широки правомощия, а от друга, защото ние, европейските граждани ще избираме своите представители в новия Европарламент. "Представете си, че в момента ви чува вашият бъдещ евродепутат. Какво ще поискате от него да направи в следващия мандат на ЕП?". Въпросът е към двама български граждани. Ето какво ни отговориха те:

"При всички положения бих искал да се занимае със защитата на потребителите – казва Цветан Цветанов. – Смятам, че в България има много какво още да се прави в тази насока. Смятам, че бъдещите евродепутати трябва да се занимават и с въпроси, засягащи трудово-правните договорености, и тук има много гънки за доизглаждане. И да се даде отпор на строителната мафия, на всички незаконни строежи, информацията за които може би не излиза извън границите на България или пък е в редуцирана форма, но заплашват да нанесат сериозни екологични щети на страната ни."

"Мисля, че е крайно време ЕС да приеме тотална и повсеместна забрана на тютюнопушенето на всички обществени места – посочва Ася Чанева. – Също така много има да се работи по отношение на политиката, насочена към хората с увреждания, особено в държави като България, където се прави все още много малко в тази посока. Хората с увреждания у нас срещат бариери навсякъде – от придвижването в неустроената за тях градска среда до проблеми при намиране и наемане на работа. За тези хора трябва да има единна европейска политика и закони."

Може ли проблеми като тези на Цветан и Ася да бъдат поставени пред Европарламента, да бъдат разгледани и да получат отговор? Обръщаме се към Душана Здравкова, български евродепутат от партията ГЕРБ, зам.-председател на Комисията по конституционни въпроси и член на Комисията по петициите на ЕП.

"Всеки гражданин на ЕС може да връчи искане или жалба до Комисията по петициите към Европейския парламент по всеки въпрос, който засяга сферата на дейност на ЕС, – обяснява

тя. – В много от случаите Комисията по петициите е сезирана по въпроси, които се отнасят до националното законодателство или неговото прилагане. Тогава жалбата се обявява за недопустима. По принцип най-често получаваме петиции, свързани с нарушения в областта на екологията. Да кажем, петиция № 0745 от 2007 г. от името на Сдружението за дива природа „Балкани“ относно неизпълнение от страна на българската държава на ангажиментите по екологичната мрежа Натура 2000. Петицията е обявена за допустима, защото се твърди, че се нарушава Директива 9243 за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна. В момента изчакваме информация от Европейската комисия, за да разгледаме този въпрос. ЕП и неговата Комисия по петициите всъщност е гражданският контрол, включително и върху това, което върши ЕК. Много често на нашите заседания, когато не сме доволни от един или друг отговор на ЕК, настояваме за още информация или за корекция на информацията. Комисията по петициите има за задача да изследва фактите от гледна точка на институцията, която принадлежи на гражданите, да координира разглеждането на проблема с ЕК и когато нарушенията са много тежки или петицията е от голям обществен интерес, каквато е например полската петиция за пътя на птиците Виа Балтика, тогава може да се настоява пред Европейската комисия тя да започне наказателни процедури. В случая става дума за изграден път през местност, в която птиците гнездят. На заседание на Комисията по петициите министърът на транспорта на Полша даде обяснение за това как е бил изграден този път и защо не са спазени изискванията. Предстои да се изиска от ЕК да заведе дело за това, че полската държава не е изпълнила задълженията си. Има подобен случай и с Уелс – бяха извикани общинските власти да отговорят за това, че не са информирали достатъчно гражданите за изграждането на петролопровод в близост до населено място. Има и още един способ за действие по жалба на вносител. Нарича се „Мисия за установяване на фактите“; Работна група, излъчена от Комисията по петициите, отива в съответната държава и на място се запознава с твърденията на жалбоподателите, със становището на съответните държавни органи или институции. След това се изготвя подробен доклад, който се разглежда на заседание на Комисията по петициите и тя излиза със становище. Всички тези механизми целят не да признаят някого за виновен или невинен, а да упражнят натиск върху институциите, за да си свършат те работата.“

В контекста на усилията на ЕС да бъде по-близо до своите граждани и техните проблеми разговаряме и със сър Робърт Аткинс, британски евродепутат-консерватор и член на Комисията по петициите в Европейския парламент.

„Получаваме много петиции по екологични въпроси – казва той. – Например, по повод проекта за газопровод от Русия през Балтийско море до Германия. Ето една екологична тема, която е значима. Разбира се, постъпват и петиции с локално и индивидуално значение. Хората се оплакват от строежа на пътища, от качеството на водата, на въздуха и др. Екологията е широко застъпена, както виждате. Все по-често напоследък имаме оплаквания по повод непризнаване на академични дипломи, квалификация или обучение от някои страни-членки. Например, ако сте завършили университет в България, може да стане така, че да не признават вашата академична степен в Гърция или във Великобритания. Честно казано, постъпват петиции едва ли не за всичко под слънцето и ние сме длъжни да ги разгледаме и придвижим.“

Помолихме сър Робърт Аткинс да посочи конкретни цифри за ефективността на работа на Комисията по петиции.

„Нещата изглеждат така: ако при нас постъпи петиция, тогава ние действаме и излизаме с резолюция по нея, която разбира се не е непременно в интерес на тъжителя – обяснява той. – Все пак ние сме в състояние да излезем със становище по около 95 на сто от петициите. Колкото до сроковете, не сме никак доволни, че обработването на петициите отнема толкова много време. Нашето мнение е, че Европейската комисия не реагира достатъчно бързо. От момента на подаване на петицията до разглеждането ѝ от нашата комисия са необходими три месеца и това се дължи на бюрокрацията в обработването и проверката на задълженията на ЕС и т.н. Сроктът е три месеца, макар че понякога ускоряваме нещата, ако има елемент на спешност. След това обаче може да минат месеци, дори години, ако възникнат закъснения, усложнения или се заведат дела в Европейския съд. Разбира се, ако петицията трябва да премине през съдебно производство в някоя от държавите-членки, тогава ние не можем да действаме, докато то не приключи.“

С какви проблеми се сблъскват най-често членовете на Комисията по петиции и как може да се подобри нейната работа?

„Проблемите произтичат от това, че петициите се увеличават, най-вече защото сега имаме много нови членки и получаваме петиции от целия ЕС – казва сър Робърт Аткинс. – На първо място, ние не разполагаме с ресурсите да посрещнем растящия интерес към нас – нямаме достатъчно хора, нито финансиране и нещо трябва да се направи по въпроса. Второ, съответните правителства на страните членки и техните постоянни представителства в Брюксел не винаги реагират бързо, а понякога въобще не реагират на запитвания, поставени от нас от името на тъжителите. И трето, Европейската комисия, чието задължение е да проучва петициите, които ние намираме за оправдани и изискващи отговор, не винаги действа толкова бързо, колкото бихме искали. Накратко: проблемът е в ресурсите – хора и финансиране, в по-доброто разбиране от страна на правителствата на страните-членки за необходимостта да отговорим на петициите и трето, по-бърза реакция от страна на Европейската комисия.“

Пред Радио България председателят на Групата на АЛДЕ (Алианс на либералите и демократите в Европа) в Европейския парламент Грегън Уотсън очерта няколко сфери, в които влиянието на Европейския парламент ще се засили през новия мандат.

„Понастоящем всички разходи, свързани с общата селскостопанска политика на ЕС, се осъществяват изцяло от държавните и правителствени лидери на страните-членки. По силата на Лисабонския договор Европейският парламент ще има думата за изразходването на тези средства. А това означава, че ще можем да постигнем много по-добра ефективност за данъкоплатците, като наблюдаваме с критично око как се харчат техните пари в рамките на съюза. Мога да посоча и други области. Новият договор например предоставя на гражданите право на инициатива. Ако 1 милион граждани подпишат петиция, властите ще трябва да я вземат предвид и да предприемат съответните действия.“

В каква степен Европейският парламент ще бъде в състояние да отговори на очакванията на избирателите?

„Опасявам се, че Европейският парламент е като всеки друг парламент, като всяка фирма или държавно учреждение – казва Грeъм Уотсън. – 25 на сто от хората в него работят здраво независимо от условията; 25 процента гледат „да минат метър“, а останалите са някъде по средата. Ако имат добри лидери и добра мотивация, те са готови да работят сериозно.“

По кои теми се очаква гражданите на ЕС да бъдат особено активни и да изискват действие от Европейския парламент през новия мандат? Грeъм Уотсън търси отговора в проучванията на общественото мнение:

„Те сочат, че хората очакват от Европейския парламент да се занимава с три основни проблема – казва той. – Два от тях могат да се нарекат глобални – промените в климата и тероризмът. Третият приоритет обаче е свързан директно с всеки отделен гражданин и това е защитата на потребителите. Няма никакво съмнение, че Европейският съюз направи съществени крачки напред, така че всичко, което се продава – от храната, през играчките до електроуредите – да бъде безопасно за купувачите. Тук бих искал да отдам дължимото на българския комисар Меглена Кунева, която отговаря за защитата на потребителите, за чудесната работа, извършена от нея в тази сфера.“

От 1 юли до края на 2008 г. Франция ще поеме председателството на ЕС. Това е сериозно предизвикателство за страната на петлите, защото именно по време на нейното председателство ще се осъществи подготовката за влизането в сила на Лисабонския договор. По темата разговаряме с Н.Пр. посланика на Франция у нас Етиен дьо Понсен.

„Това всъщност е 12-то поредно френско председателство на ЕС, тъй като ние сме членове и основатели на Съюза – казва той. – Това е един важен етап за моята страна, която се готви много активно да приложи своите функции по много отговорен начин, тъй като очакванията от френското председателство са големи. Ние ще поставим ударението върху теми, които засягат пряко европейските граждани. Включително върху имиграцията. Това е проблем, който обезпокои нашите съграждани и в тази насока Франция ще предложи някои сериозни мерки. Също така внимание ще бъде обърнато върху околната среда, за която законодателната рамка предвижда приемането на определени мерки. Те ще бъдат подготвени именно по време на френското председателство. Също така ще наблегнем върху отбраната и външната политика. И накрая, ще имаме за приоритет и финализирането и подготовката за практическото прилагане на Лисабонския договор, който ще влезе в сила от 1.01.2009 г. Неговата амбиция е да позволи Европа да е по-ефикасна, по-прозрачна и да функционира по-добре. Сега сме вече 27 страни-членки с 500 млн. жители. Така че ние сме една голяма мощ, именно защото сме обединени и затова се нуждаем от институции, които добре да функционират и да са прозрачни. Лисабонският договор ще въведе много институционални промени, насочени към по-доброто функциониране на т.нар. „двигател“ на ЕС.“

Въпреки това интересът сред европейските граждани към ЕП е въл. Как ще ги накарате да гласуват на следващите избори за ЕП през 2009 г.?

„Много жалко е, че хората не се интересуват от ЕП, защото именно Лисабонският договор ще промени правомощията и ЕП придобива все повече и повече правомощия – казва Н.Пр. Етиен дьо Понсен. – Именно той, съвместно със страните членки, приема европейското законодателство, което се прилага в България и навсякъде другаде в рамките на ЕС. Това е един истински функциониращ парламент с реална власт, който работи интензивно и решенията, които взема, са от първостепенно значение. Те имат пряко влияние върху ежедневието на нашите съграждани. Може би тези избори трябва да станат по-политизирани, т.е. да са с по-европейски, така че чрез своя глас българският гражданин например да има удовлетворението, че е допринесъл за по-доброто функциониране на ЕС като цяло. Ще поясня. Би било добре в изборната надпревара да вземат участие отделни европейски партии. Така хората ще знаят например, че ако левите партии надделеят, това ще се отрази и върху политиката на ЕС, и върху тяхното всекидневие и пр. Все още към изборите се подхожда от национална или регионална гледна точка и не се обръща достатъчно внимание върху европейската проблематика. Изборите за ЕП не се отразяват съществено върху политическия живот в България, но те допринасят за подобряване или промяна на политическото равновесие в рамките на ЕС.“

Следващия път ще говорим за новата роля на националните парламенти в общия ни европейски дом. Тази рубрика се излъчва от Радио България, РФИ-Румъния и Ивлин радио – Франция по проекта „Сега – взаимодействие с Европейския парламент“, изпълняван от Европейския институт. Вашите въпроси, реакции, коментари и предложения са добре дошли в нашата редакция, както и на електронния адрес info@europe.bg. За повече подробности вижте уебсайта <http://parliament.europe.bg>

Даниела Константинова

Мая Пеловска

Венета Николова

Диана Христатијева